

Školo(rolo)viny

Zimné vydanie
2023/2024





Obsah

Krátke obzretie sa za prvým štvrtrokom

Dlane plné lásky (inšpiratívnych osobností)

Ako si plávajú v škole naše rybky?

Na slovíčko... pani učiteľka Helga Mastišová

Fun zone

Na slovíčko... pani učiteľka Ľudmila Hubáčková

Hodina slovenčiny v Bratislave

Plavecký výcvik

Listy Ježiškovi

Deň materských škôl

Jesenné večery s knihou

Symbols Vianoc

Zatúlané jabĺčko (Deň jablka)

Voňavé medovníčky

Vianočná súťaž + žolík



Milí kamaráti!



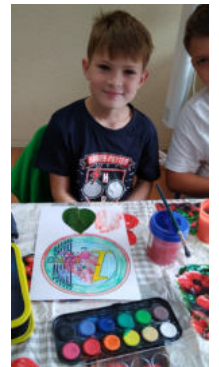
Aj vy už cítite vo vzduchu tú sladkú vôňu medovníčkov, vôňu ihličia vianočného stromčeka, a odrátavate dni do Vianoc? Nie ste v tom sami! Najkrajšie sviatky v roku nám už doslova klopú na dvere. Dali sme zbohom prvému štvrťroku a vhupli sme do toho druhého. V školských laviciach sme už stihli nadobudnúť od septembra nejaké tie vedomosti, získať prvé úspechy v súťažiach, no hlavne prežiť veľa zaujímavých a zážitkami nabitých dní.

V aktuálnom čísle Školo(volo)vín si pripomenieme to, čo sme za tri mesiace v škole spolu prežili. Pozrieme sa na to, ako si v škole zvykajú naši najmladší prváčikovia, zastavíme sa pri projekte Dlane plné lásky, porozprávame sa s našimi skvelými pani učiteľkami Helgou Mastišovou a Ľudkou Hubáčkovou. Vo Fun zone si vylúštíme tajničky, potrápime sa nad sudoku a preveríme si svoje vedomosti z angličtiny. Vrátime sa tiež k novembrovému výletu ôsmakov a deviatakov do Bratislavy. Pani učiteľka Pastuchová nám povie, ako bolo žiakom druhého stupňa na plaveckom výcviku a pani učiteľka Brnoliaková, ako oslávili naši malí škôlkari Deň materských škôl. Krátkymi básničkami sa vrátíme k Dňu jablka, povieme si tiež, za čo vymenili piataci počas jesene (aspoň na krátku chvíľu) tablet, počítač či mobilný telefón. Nezabudneme ani na nižšie ročníky, ktoré si v časopise opäť môžu nájsť peknú omalovánku s vianočným motívom. Pani učiteľka Sekanová nám porozpráva o symboloch Vianoc a prezradíme vám aj recept na zaručene chutné voňavé medovníčky. Stihli ste už napísať Ježiškovi? Ešte nie? Môžete zostať pokojní, my vám prinášame možnosť napísať „nášmu“ Ježiškovi! Samozrejme, znova máte príležitosť zapojiť sa do súťaže a vyhrať pekné ceny. Pre tých, ktorí už stihli využiť žolíka z letného vydania minulého školského roka, tu máme nového žolíka, ktorého môžete využiť na neohlásené preverovanie vedomostí, dúfame, že ho s rozvahou využijete 😊

Prajeme vám príjemné čítanie, úspešný a pokojný druhý štvrťrok v školských laviciach, krásne Vianoce a ten najlepší štart do nového roka 2024!

M. T.





Prvý štvrtrok

Ďakujeme!



Absolvovali sme



- Noc výskumníkov
- Cezpoľný beh – okresné kolo
- Sféricke kino – Molekulárium
- Výlet na Hlavačku
- Projekt Hovorme o jedle
- Exkurzia v Národnej banke Slovenska
- Projekt Finančná sloboda OVB
- Putovanie po Európe
- Beseda s Mgr. Pavlom Polkom
- Exkurzia v Jazykovednom ústave Ľudovíta Štúra
- Výlet na dopravné ihrisko
- Plavecký výcvik
- Projekt Záložka do knihy spája školy
- Bubnovačka, aby bolo deti lepšie počuť
- Navštívili nás sokoliari
- Projekt Sladká pomoc 2023
- Olympiáda zo slovenského jazyka
- Súťaž Každým slovom krok k umeniu
- Súťaž iBobor
- Zber mobilov

Oslávili sme

- Svetový deň mlieka
- Medzinárodný deň eura
- Medzinárodný deň školských knižníc
- Svetový deň jablka
- Mesiac úcty k starším
- Pasovačka prvákov



Úspechy našich žiakov

- Júlia Babicová, 5. roč. (2. miesto v okresnej súťaži Každým slovom krok k umeniu)
- Lucia Hládeková 9. roč. (3. miesto v okresnej súťaži Každým slovom krok k umeniu)
- Sofia Veselovská, 8. roč. (4. miesto v okresnom kole olympiády zo slovenského jazyka)
- Júlia Babicová, 5. roč. (1. miesto v súťaži iBobor)
- Roman Gejdoš, Matias Babic, 5. roč. (2. miesto v súťaži iBobor)



BRAVO!

Dlane plné lásky (inšpiratívnych osobností)

Celý školský rok je mottom nás všetkých ***Dlane plné lásky***, rozhodli sme sa tak pokračovať v minuloročnom projekte ***Srdcia dokorán***. V rámci tohto projektu si každý mesiac predstavujeme jednu inšpiratívnu osobnosť, pre ktorú boli charakteristické, okrem iného, aj „dlane plné lásky“.

Tomáš Baťa

* 3. apríl 1876 † 12. júl 1932



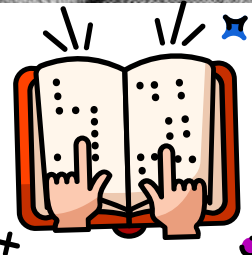
Bol český podnikateľ, zakladateľ obuvníckej firmy BAŤA, no tiež starosta Zlína a verejný činiteľ. Spolu s bratom Antonínom ml. a sestrou Annou založil v roku 1894 v Zlíne obuvnícku firmu BAŤA a postupne z nej vytvoril rozsiahly komplex výroby, obchodu, dopravy, služieb a financií. Bol jedným z najväčších podnikateľov svojej doby, pričom zaviedol originálne metódy riadenia výroby a obchodu a taktiež systém motivácie pracovníkov, dokázal ovplyvniť množstvo budúcich ekonómov.

Tomáš často hovoril: „*Nebudujte firmu, budujte sami seba...*“



Louis Braille

*4. január 1809 † 6. január 1852

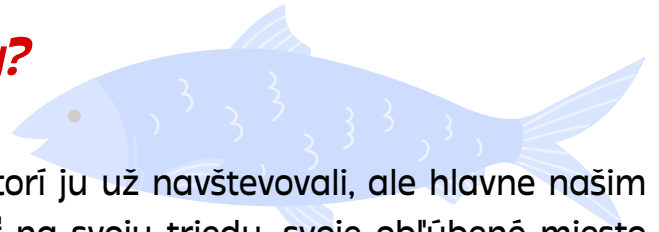


Bol francúzsky pedagóg a vynálezca systému čítania a písania, po ňom pomenovaného BRAILLOVO PÍSMO, určeného pre zrakovo postihnutých ľudí. Jeho systém sa používa na celom svete a dodnes zostáva prakticky nezmenený. Keď ako trojročný chlapec vbehol do dielne, spadol a vypichol si pravé oko šidlom, ktoré držal. Odvety bol slepý.

Aj keď bol slepý chodil do školy a jeho učiteľ o ňom poznamenal: „Má pozoruhodnú pamäť, vie si zapamätať lekcie na základe počutia a rozumie tomu lepšie ako jeho spolužiaci.“



Ako si plávajú v škole naše rybky?



September otvoril brány školy nielen žiakom, ktorí ju už navštevovali, ale hlavne našim prváčikom, ktorí sa už celé leto nevedeli dočkať na svoju triedu, svoje obľúbené miesto v lavici alebo aj na najlepšieho kamaráta či kamarátku.

V školskom roku 2023/2024 navštevuje prvý ročník štrnásť rybičiek. Prečo rybičiek? No preto, lebo ich triedne zvieratko je rybička Johnny, ktorá ich už v triede čakala prvý školský deň. Do triedy chodí sedem dievčat a sedem chlapcov. Máme to spravodlivo rozdelené! Čo myslíte, kto s kým sedí? No, samozrejme, chlapec – dievča. A keď „rybky“ počúvajú, môžu si sadnúť s kým chcú.

Ako v každej triede, tak aj v našej sa stretli rôzne povahy, ktoré sa rozhodli spolu preplávať prvým ročníkom. Tí šikovnejší, pomáhajú mne a hlavne tým, ktorým sa chce ráno ešte spať. No a na konci dňa sa nám všetkým z triedy nechce odísť.

Na začiatku školského roka dostal každý malú rybičku, ktorá ho bude stále sprevádzať. Služí nám na presádzanie, občas sa stane, že si ráno nájdu svoju rybičku na úplne inom mieste, ako sedeli včera. Rybička slúži aj na hodnotenie, či už žiaci hodnotia seba a svoj deň, pripnú si ju na semafor, alebo ich zhodnotím ja tým, že musia nazbierať desať svojich rybičiek a dostanú potom za to odmenu.

Cez veľkú prestávku krmíme nášho Johnnyho, ktorý to s nami, vďaka Bohu, ešte nevzdal a učí sa počúvať hluk v triede. Samozrejme, načúva aj novým písmenkám či rôznym matematickým úlohám. Johnny je ryba bojovníca. O bojovníkoch je známe, že majú rady pokoj a samotu. No náš Johnny si na nás zvykol veľmi rýchlo. Keby mu bolo pri nás zle, tak by z akvária už dávno vyskočil.

Na začiatku novembra mali prváci pasovačku, a tak sa už naozaj stali právoplatnými žiakmi našej základnej školy. Na pasovačke plnili rôzne úlohy z matematiky, slovenského jazyka či prvouky. Poslednou úlohou bolo vedieť si zaviazať šnúrkou na topánkach. Táto úloha nás veelmi potrápila. Na konci celej pasovačky žiaci spoločne predniesli svoj sľub a kráľovná rybárka ich pasovala za naozajstných prvákov. Symbolicky boli pasovaní a pocukrovaní.

Sme ešte len na začiatku našej spoločnej cesty. Veríme, že nadobúdanie všetkých vedomostí a objavovanie zaujímavostí nám pôjde čo najrýchlejšie a už čochvíľa budeme vedieť písať a všetko si samostatne prečítať.

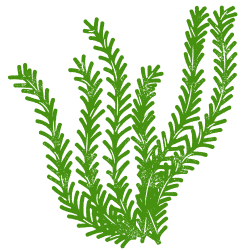
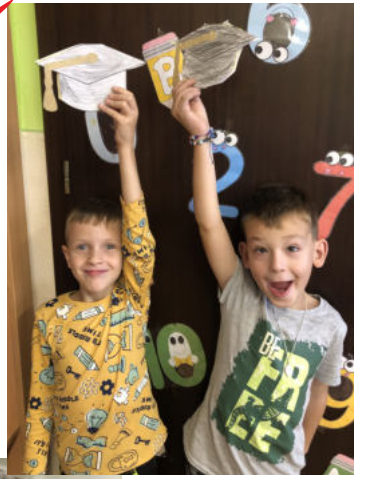
Držte nám preto prsty!

pani učiteľka Zuzana Čierna

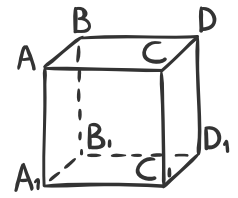
**GOOD
LUCK!**



Takto si tu spolu plávame



Na slovíčko... pani učiteľka Helga Mastišová



Čo Vás viedlo k štúdiu pedagogiky?

Po ukončení ZŠ som študovala na Gymnázium Š. Moyzesa v Ružomberku, kde sme mali super učiteľa matematiky. Práve on ovplyvnil moje rozhodnutie ísť študovať matematiku. A keďže mám rada aj prírodu, rozhodla som sa študovať na Prírodovedeckej fakulte v Bratislave – odbor učiteľstvo matematika a biológia.

Keby ste mohli, zmenili by ste dnes svoje rozhodnutie a išli by ste študovať niečo iné?

Určite nie... i keď aj chémia či fyzika majú svoje čaro.

Čo Vás na tejto práci najviac napíňa?

Čo ma napíňa? Práca s deťmi je síce náročná, ale veľmi krásna. Keď vidím, ako pred mojimi očami žiaci nadobúdajú nové vedomosti, zručnosti a formujú sa... je to úžasný a nádherný pocit.

Na akých všetkých školách ste učili?

Po skončení vysokej školy som nastúpila do ZŠ v Komjatnej... a som tu už 21 rokov 😊

Prečo ste si vybrali práve Komjatnú?

Keď som skončila vysokú školu, tu v ZŠ v Komjatnej potrebovali učiteľa matematiky a biológie, a preto ma sem pridelil školský úrad.

Ako dlho už učíte a ako dlho učíte na našej škole?

Učím 21 rokov tu v Komjatnej.

Keby ste mohli, čo by ste zmenili v našej škole?

Aby si žiaci viac vážili to, že môžu chodiť do školy.

Je podľa Vás práca učiteľa ťažká?

Určite áno, ale stojí za to.

$$x_{1/2} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

Aké sú Vaše záľuby?

Korčuľovanie, bicyklovanie, prechádzky prírodou...

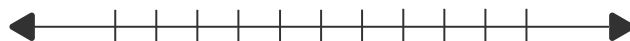


Na čo z Vianoc sa najviac tešíte?

Na pokojnú atmosféru v kruhu mojej rodiny.

Čo by ste chceli zaželať žiakom našej školy do nasledujúceho blížiacceho sa nového roka?

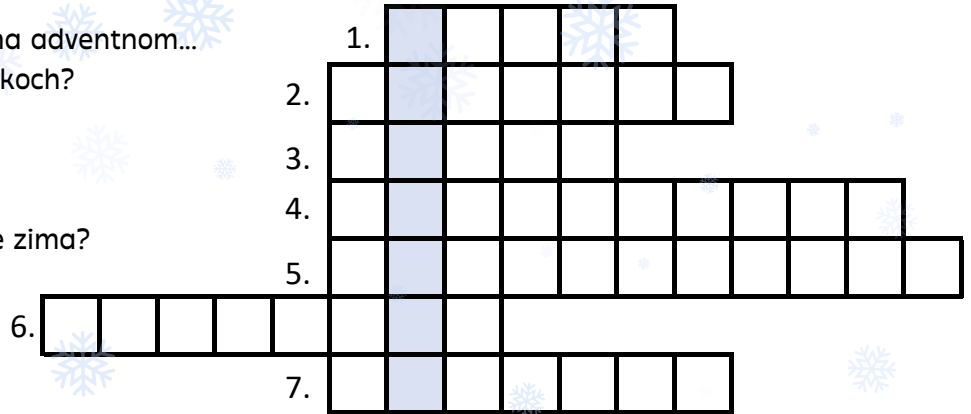
Do nového roka prajem všetkým veľa tvorivej energie a zdravia, aby sa žiaci i učitelia spoločne tešili zo všetkých nových úspechov a pokrokov. No a deviatikom prajem úspešné zvládnutie Testovania 9 a prijímacích skúšok na stredné školy.



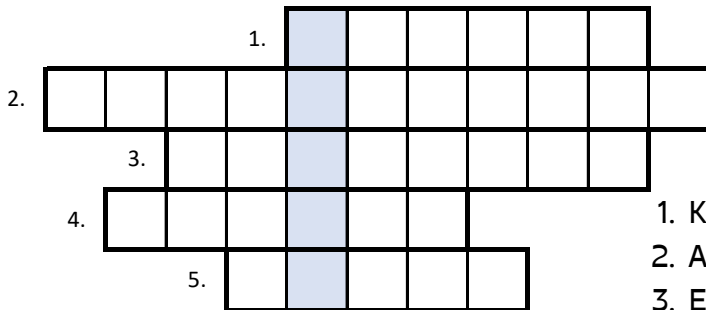
Tajnička pre každého

Fun Zone

1. Počas adventu zapalujeme sviečky na adventnom...
2. Kto nám nosí sladké dobroty v balíčkoch?
3. Čo nám pláva vo vani?
4. Čo staviame zo snehu?
5. Kde nám nosí Ježiško darčeky?
6. Čo si oblečieme na ruky, keď nám je zima?
7. Kto nám nosí darčeky na Vianoce?



Najkrajšie zimné obdobie: _ _ _ _ _



1. Koľko má 5 minút sekúnd?
2. Aký je najvyšší vrch Slovenska?
3. Elektrické zariadenie, na ktorom sa píše na klávesnici.
4. Po aké more siahajú Karpaty?
5. Má to 5 písmen a je to zvierka na B.

Najvyššie pohorie na Slovensku sú Vysoké _ _ _ _ _



Alžbetka Chmúriková, Michaela Gejdošová



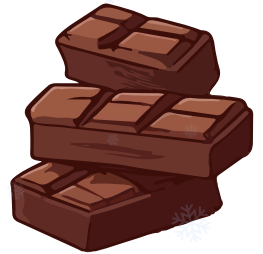
Word Scramble



1. SKOICOE _____
2. ASTAN ULCSA _____
3. OTH COOLTHACE _____
4. GLIHES SELBL _____
5. LOCARS _____
6. SHLITG _____
7. BEEEDRCM _____
8. GLANE _____
9. SHLITG _____
10. MOWNANS _____



Otestuj si vedomosti z angličtiny!



3		2		4		5		8
	6		3		7		4	
	9	1				4	5	
2	3		1		4		8	6
	4	5				3	1	
	2						6	
			6		9			
9		4		8		7		5





Čo Vás viedlo k štúdiu pedagogiky?

Nikdy som ako dieťa nesnívala, čím budem, keď vyrastiem. Podat' si prihlášku na pedagogickú fakultu bolo spontánne rozhodnutie v 4. ročníku na gymnáziu.

Keby ste mohli, zmenili by ste dnes svoje rozhodnutie a išli by ste študovať niečo iné?

Nie, nezmenila, ale možno by som si vybrala inú kombináciu predmetov.

Čo Vás na tejto práci najviac naplňa?

Pocit, že možno aspoň jednému žiakovi/žiačke ukážem, že anglický jazyk a biológia sú krásne a oplatí sa nimi zaoberať. Tiež pocit, keď žiaci vedia odpovedať na moju otázku: prečo je to tak? Ak žiak vie odpovedať na túto otázku, vtedy viem, že učivu porozumel.

Na akých všetkých školách ste učili?

Učila som na základnej škole a na strednej škole.



Prečo ste si vybrali práve Komjatnú?

Myslím si, že Komjatná si vybrala mňa 😊 Pani riaditeľka mi po pracovnom pohovore zavolať, že mi ponúka pracovné miesto a ja som súhlasila.

Ako dlho už učíte a ako dlho učíte na našej škole?

Učím 16 rokov, z toho 9 rokov v Komjatnej.



Keby ste mohli, čo by ste zmenili v našej škole?

Keby bola možnosť, určite by som zväčšila priestory, pretože niektoré triedy sú príliš „tesné“.

Je podľa Vás práca učiteľa ťažká?

Určite je náročná. Učiteľ sa musí neustále vzdelávať, posúvať vpred a držať krok s technológiami, čo nie je vždy jednoduché.

Aké sú Vaše záľuby?

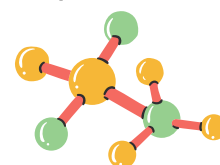
Keď mám voľný čas, tak ho delím medzi ručné práce, šport, knihy, záhradu, pečenie, prírodu... ale najviac voľného času sa snažím byť s rodinou.

Na čo z Vianoc sa najviac tešíte?

Teším sa na pocit, keď sme všetci spolu doma a môžeme spomaliť. Spolu si upiecť vianočné koláčiky, urobiť zemiakový šalát, byť pri štedrovečernom stole, pozrieť si rozprávky...

Čo by ste chceli zaželať žiakom našej školy do nasledujúceho blížiaceho sa nového roka?

Všetkým žiakom našej školy by som chcela zaželať, aby boli zdraví, aby sa dokázali tešiť z každého všedného dňa, aby ich neúspech neodradil, naopak, posunul vpred a aby nikto z nás v nasledujúcom roku nestratil svojho blízkeho.



Hodina slovenčiny v Bratislave

„Kto žije duchom, v
tom žije celý svet a
on v celom svete.“
L. Š.



Za netradičnou hodinou slovenčiny až do Bratislavy? Prečo nie! 9. 11. sme sa vybrali s ôsmakmi a deviatakmi do Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra, ktorý organizoval **Deň otvorených dverí** v rámci **Týždňa vedy a techniky**, ktorého cieľom je zlepšiť vnímanie vedy a techniky, spopularizovať ich a ukázať spoločnosti ich význam.

V Jazykovednom ústave nás hneď pri vstupe vítali milé pani jazykovedkyne a jazykovedci. Pokiaľ by si niekto myslel, že v takom Jazykovednom ústave môžu pracovať len panie v zrelom veku, tak by ho táto návšteva vyviedla z omylu. Na všetkých oddeleniach, ktoré sme navštívili, pracuje prevažne mladý kolektív jazykovedcov, ktorý mal pre žiakov pripravené rôzne interaktívne úlohy. Na každom z nich mohli žiaci získať za splnenú úlohu pečiatku. Pokiaľ sa žiakovi podarilo splniť všetky úlohy a vyzbierať všetky pečiatky, mohol sa zapojiť do žrebovania o zaujímavé ceny.

Počas plnenia úloh sme sa dozvedeli, čo je to korpus (nie ten z torty), pozreli sme sa bližšie aj na hlaholiku, otestovali svoje znalosti nielen zo slovenčiny, ale aj z češtiny, zamýšľali sme sa nad rôznymi kolokáciami, zistili sme, kde na Slovensku budú jesť vianočný šalát zo švábky, kde z repy, krumpľov či z banduriek a zemiakov. V úlohách sa objavili aj významní slovenskí dejatelia a ich lásky. Súčasťou Dňa otvorených dverí bola aj fun zóna, kde sme si mohli spraviť selfie s Ľudovítom Štúrom, a nakoniec si z nej odniesť pekný suvení v podobe trička, magnetky, zápisníka alebo inej pamiatky, ktorá bola pripravená pre každého návštevníka.

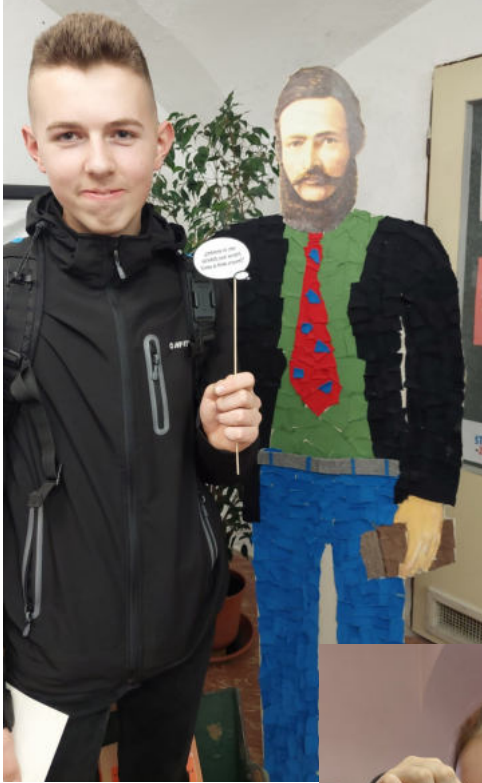
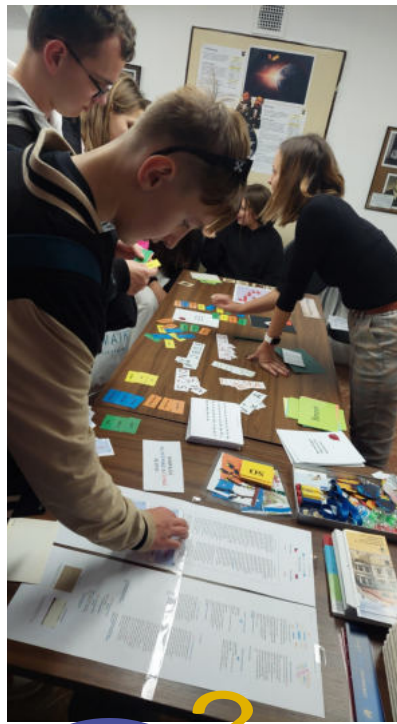
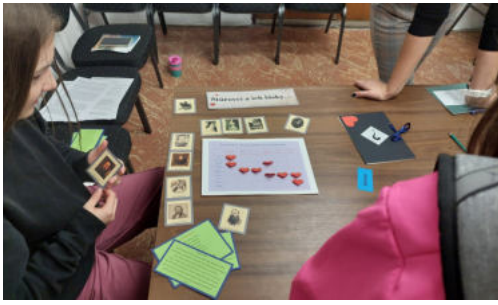
Jazykovedci nám porozprávali o pripravovaných publikáciách, o tom, čo všetko stojí za vydaním jedného slovníka, koľko rokov práce a úsilia je potrebných, kým sa dostane k nám do rúk. O niekoľko dní po našej návšteve nás potešila vynikajúca správa, Marko Saloň, 8. roč. bol vyžrebovaný a vyhral v súťaži, do ktorej sa zapojili viacerí úspešní riešitelia úloh z ôsmakov a deviatakov.

V Bratislave sme sa boli pozrieť tiež na Bratislavský hrad, Dóm sv. Martina, Univerzitu Komenského (možno budúcu alma mater našich žiakov), Primaciálny palác, Slovenské národné divadlo a na ďalšie historické pamiatky.

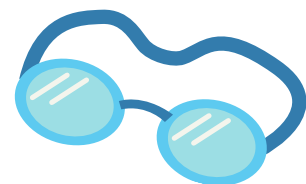
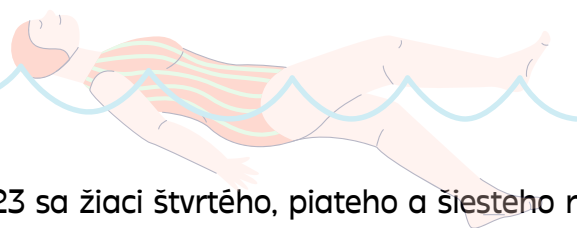
Z exkurzie sme sa vracali síce v neskorých večerných hodinách unavení, no zhodli sme sa na tom, že podobný poznávací výlet si ešte niekedy zopakujeme!

M. T.





Plavecký výcvik



V týždni od 6. 11. – 10. 11. 2023 sa žiaci štvrtého, piateho a šiesteho ročníka zúčastnili plaveckého výcviku v AquaRelax Dolný Kubín. Počas výcviku boli podľa svojich schopností rozdelení do viacerých skupín. Pod vedením skúsených inštruktorov plávania si osvojovali rôzne plavecké štýly, učili sa skákať do vody, vyhľadávať a loviť z vody predmety, preplávať pod vodou rôzne prekážky a mnoho iných zaujímavých aktivít. Žiaci sa vo vode dostatočne vyšantili a výcvik si užili. Na záver výcviku dostal každý z nich „Mokrú vysvedčenie“, poukážku na vstup do AquaRelax a sladkú odmenu.

pani učiteľka Martina Pastuchová

Mokrú



rozcvička



**Suchá
rozcvička**

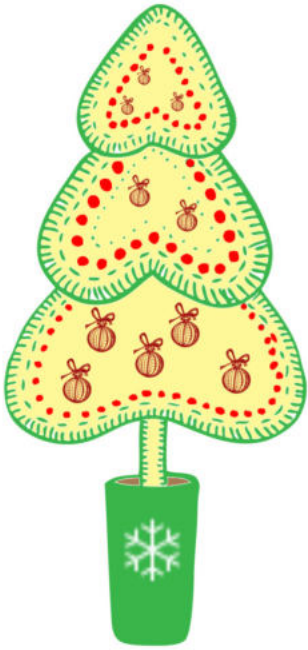


A plávame!





Milý Ježíško,





Deň materských škôl

Významným medzníkom v dejinách predškolskej pedagogiky na Slovensku sa stal dátum 4. november 1829. V tento deň vznikla a bola založená v Banskej Bystrici prvá detská opatrovňa na území Slovenska, kde sa začala tvoriť didaktika materskej školy už v jej počiatkoch. 4. november je teda pre všetky materské školy veľmi významným dňom.

Aj naša materská škola si každoročne pripomína tento deň. V tomto roku sme si **Deň materských škôl** pripomenuli v pondelok 6. 11. 2023.

Deti strávili deň zaujímavými a zábavnými aktivitami v triedach a neskôr sme sa stretli všetci v triede Lienok, kde zábava pokračovala. Spolu s pani učiteľkami sme otvorili veľkú obálku. Bol v nej obrovský list od detí z MŠ Bziny, ktorá sa nachádza pri meste Dolný Kubín. V obálke sa ukrýval aj pekný obrázok o lesných zvieratkách, ktorý sme si spoločne prečítali. Neskôr nám zvonček otvoril divadelnú rozprávku „V širom poli zámoček“ o lesných zvieratkách, ktorú nám zahrli naše pani učiteľky. Deťom sa predstavenie veľmi páčilo. Zaspievali sme si hymnu materských škôl a nakoniec sme si spoločne zatancovali na veselé pesničky a výborne sa zabavili. Deti na záver dostali aj malé maškrtky v podobe lízatka, koláčika a medaily na pamiatku. V popoludňajších hodinách sme aj my napísali a nakreslili našim novým kamarátom z MŠ Bziny listy, ako sme náš Deň materských škôl spolu strávili. Takto sme nadviazali kontakt a spoznali tak nových kamarátov z inej materskej školy.

pani učiteľka Katarína Brnoliaková



Jesenné večery s knihou

Je názov projektu, ktorý sme absolvovali s piatakmi na hodinách literatúry.

Jeho cieľom bolo, aby žiaci počas jesenných večerov vymenili tablet, smartfón, počítač, sociálne siete, či televízor za knihu, aby si našli knihu, ktorá ich zaujme a objavili čaro čítania, učili sa čítať, čítať s porozumením, rozprávať o prečítanom texte, vedieť sa vyjadriť, zdokonaľovať svoje komunikačné kompetencie, pretože:

Čítanie

Zlepšuje verbálnu aj písomnú komunikáciu

Zlepšuje pozornosť

Posilňuje pamäť

„Ak neradi čítate, tak ste len nenašli tú správnu knihu.“

J.K. Rowling

Rozširuje obzory

„Knihy sú najtichším a najstálejším priateľom. Sú najprístupnejším a najmúdrejším poradcom a najtrpezlivejším učiteľom.“

Charles William Eliot

Posilňuje analytické myslenie

„Čítanie je pre myseľ tým, čo cvičenie pre telo.“

Joseph Addison

„Knihy sú ako dvere. Otvoríte ich a vstúpite do iného sveta.“

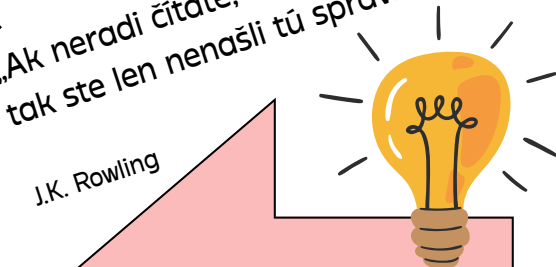
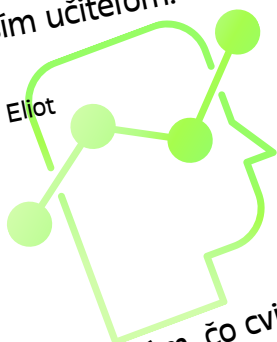
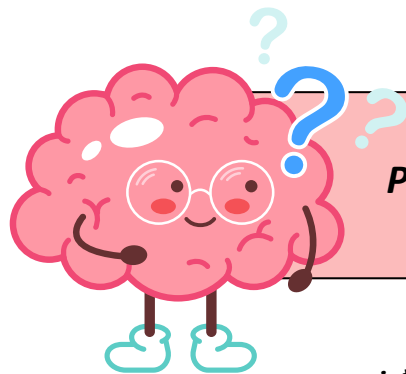
Jeanette Winterson

Rozvoj osobnosti

Čitateľská gramotnosť

ROZVOJ KOMUNIKAČNEJ KOMPETENCIE

ATTENTION PLEASE!





Po odprezentovaní všetkých projektov môžeme povedať, že žiaci hlavný cieľ projektu splnili a skutočne, aspoň na určitý čas, vzali do ruky knihu a zmysluplne strávili svoj voľný čas. Vymenili si navzájom knižné tipy, vytvorili zaujímavé a pekné projekty, na ktorých tvorbe si dali záležať, no čo je najdôležitejšie, veríme, že sa im stalo čítanie aspoň o malý kúsok bližším. Dúfame, že väčšina z vás si nájde pod vianočným stromčekom aj darček v podobe dobrej knihy. My budeme v čítaní určite pokračovať :)

M. T.





Symboly Vianoc

Viete, aké majú Vianoce symboly a prečo sa na tieto sviatky ľudia tešia? Ak nie, tak pár perličiek z histórie týchto krásnych sviatkov prezradíme.

Adventný veniec

Advent je slovo, ktoré v sebe nesie posolstvo tichého nádejného očakávania príchodu malého Ježiška. Kruhovým tvarom pripomína ľudskú súdržnosť a vzájomnú lásku. Adventný veniec je teda symbolom adventného obdobia, ktoré začína štyri týždne pred Vianocami.



Betlehem

Betlehem alebo jasličky predstavujú zobrazenie svätej rodiny Jozefa, Márie a Ježiška. Stavali sa v kostoloch a neskôr aj v domácnostiach, dokonca oveľa skôr ako vianočné stromčeky.

Vianočný stromček

Vianoce bez vianočného stromčeka by vari ani neboli Vianocami. Legenda hovorí, že na nápad ozdobiť vianočný stromček prišiel v roku 573 írsky mních Kolumbán, ktorý chcel prilákať ľudí na svoje kázne. Keďže si všimol, že ľudia majú v úcte jedľu, ozdobil ju horiacimi fakľami v tvare kríža. A vtedy sa zrodila tradícia... Prvýkrát sa ozdobené vianočné stromčeky objavili asi len pred 400 rokmi v Nemecku, kde pre nemeckých mešťanov a bohatú vrstvu predstavovali blahobyť. Chudobní ľudia ich nahradili vetvičkami, ktoré po domoch rozdávali vinšovníci.

Prvé vianočné stromčeky si ľudia zdobili tým, čo si vypestovali doma v záhrade, najčastejšie čerstvými či sušenými jabĺčkami, hruškami, alebo orechami.



Vianočné oplátky

Oplátky symbolizujú, že kresťania pristupujú k svätému prijímaniu. Keďže Vianoce sú kresťanským sviatkom, telo Ježiška prestavuje práve oplátka, ktorá sa je na Štedrý deň s medom a cesnakom.

Pieseň Tichá noc

Vianočná pieseň Tichá noc, svätá noc je nerozlučne spätá s Vianocami a jej melódia i slová sa nesú našimi príbytkami. Táto krásna svetoznáma rakúska pieseň, ktorú ste už určite počuli, vznikla v Rakúsku na Vianoce v roku 1818 a bola preložená už do viac ako dvesto jazykov sveta.

Miestny učiteľ a organista kostola sv. Mikuláša Franz Gruber sa tesne pred Vianocami rozhodol skontrolovať organ a zistil, že si z neho urobili kostolné myši slávnosnú predvianočnú večeru. Poprosil teda o pomoc milovníka hudby, kaplána Josepha Mohra, aby mu k jeho básni skomponoval vhodnú melódiu. Keďže organ vypovedal službu, učiteľ sa rozhodol vziať si so sebou gitaru a po svätej omši vianočnú pieseň nacvičil s veriacimi.



Celodenný pôst

Ľudia dodržiavali celý Štedrý deň pôst až po Štedrú večeru, ktorá začínala, keď sa zotmelo. Cez deň sa jedlo málo, iba bezmäsité jedlá. Pôst sa dodržiaval až do chvíle, keď sa na nebi ukázala prvá hviezda, niekde až do polnoci. Kto tak urobil, mal veľkú nádej, že uvidí zlaté prasa. Pred Štedrou večerou sa všetci okúpali, obliekli si svoje najlepšie šaty a sadli k stolu, ktorý bol poviazaný železnou reťazou na znak toho, aby rodina držala spolu a bola pevná ako reťaz v každom životnom okamihu. Počas Štedrého dňa mohol prísť do domu ako prvý len chlap, nikdy nie žena. Verilo sa, že chlap nosí do domu dobré správy.

Štedrá večera

Večera začína oplátkou s medom, orieškom a strúčikom cesnaku. Nasledujú modlitby a požehnanie na čelo znakom kríža s cesnakom namočeným do medu. Potom sa položí na slávnostne prestretý stôl vianočná polievka (rybacia, šošovicová, hubová alebo kapustová), po polievke sa je kapor či iná ryba. Dôležitá je úprava stola, pod každý tanier gazdina položí kapriu šupinku a mincu, aby sa v dome držali peniaze.

pani učiteľka Katarína Sekanová



Zo stromu sa na nás smeje,
očkom jedným žmurká.
Zelené i červené je,
zdravie všetkým núka.
Jablíčka sú veľmi zdravé,
lekár to tak vraví.
Nesmú chýbať v našej strave,
pokladom sú pravým.

Matúš Široký



Pri príležitosti Svetového dňa jablka sme popustili uzdu svojej fantázií a vytvorili básne o jabĺčkach. A že niektorí tú uzdu naozaj poriadne popustili? Posúďte sami!



Keď sa jeseň začala,
a jablň pomaly opadávala.
Jablká sa spolu rozprávali,
a pritom sa veľmi červenali.
Hovorili si sladké tajomstvá,
aké zažili ich starké dobrodružstvá.
Že na ne ešte dážď klopkal,
vietor sa s nimi pohrával.
Dnes by ich, žiaľ, len postrek oplúval.

Júlia Babicová



Jablko chlpaté,
je celé guľaté.
Padlo zo stromu
do nášho domu.
Je v ňom malý červíček,
má sa v ňom ako v pekle čertíček.
Ujo Jožo si ho dá,
a žena mu za to vynadá.
Červíček sa sťažuje,
nový dom si kupuje.
Už si kufor chystá,
bude krásny dozaista.

Filip Hromada



Spadlo jablko z neba,
veľmi nám ho treba.
Jablíčka šťavnaté,
sú veľmi bohaté.
Červíky ho obľubujú,
zlí ľudia zas vyhadzujú.
Sýkorka a škovránok,
zobú do nich celý rok.
Jablíčko zelené, červené aj žlté,
každé z nich je veľmi sladké.
Pri dome je ich dosť,
rastú nám tam pre radosť.

Vivien Hromadová, Dorota Bugajová



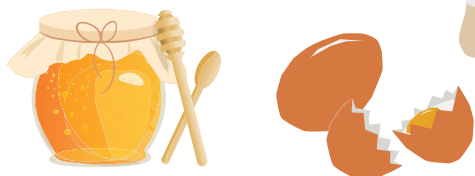
Ani vy si neviete predstaviť Vianoce bez mäkkých voňavých medovníčkov? Medovníky nie sú náročné na prípravu, s malou pomocou dospelého (starší žiaci zvládnu hravo aj sami) sa vám určite vydaria. Môžete použiť náš recept na zaručene mäkké medovníčky :)

Voňavé vianočné medovníčky

SUROVINY



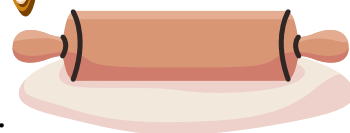
- 500 g hladká špaldová múka (hladká múka)
- 150 g pomletý trstinový cukor (práškový cukor)
- 3 polievkové lyžice medu
- 100 g masla
- 2 ks vajec
- 1 čajová lyžička sódy bikarbóny
- 1 čajová lyžička perníkového korenia
- 1 čajová lyžička kakaa
- 1 čajová lyžička mletej škorice
- Na ozdobenie oriešky a na potrenie rozšľahané vajce



Pokiaľ vyskúšate náš recept, nezabudnite sa nám pochváliť, ako sa vám medovníčky vydarili :)

POSTUP

1. Rozpustíme maslo a med.
2. Všetky suroviny na prípravu cesta následne dobre zmiešame.
3. Vypracujeme si medovníkové cesto, ktoré zabalíme do fólie a necháme v chladničke minimálne pár hodín, najlepšie jeden deň.
4. Vyberieme cesto z chladničky a necháme ho postáť, aby zmäklo. Potom ho vyvaľkáme na hrúbku 5 mm (dosku posypeme múkou) a vykrajujeme rôzne tvary.
5. Plech vystelieme papierom na pečenie, poukladáme naň medovníčky, do ktorých môžeme zatlačiť oriešky. Pečieme pri teplote 170 oC sedem až desať minút. Nepečieme dlho, aby neboli tvrdé.
6. Hneď po upečení ich potrieme rozšľahaným vajíčkom.
7. Posledný najdôležitejší bod, vydržať do Vianoc, a nezjesť všetky ešte pred sviatkami. Držíme vám prsty!



Vianočná súťaž



Koniec súťaže

22. 12.

Kamaráti, určite ste si všimli, že aktuálne číslo Školo(volo)vín obsahuje aj dva nenapísané listy. Práve nich sa bude týkať naša vianočná súťaž. Mysleli sme aj na najmladšie rybky, ktoré sa musia s písaním ešte viac skamarátiť, preto v časopise nájdete jeden list bez riadkov.

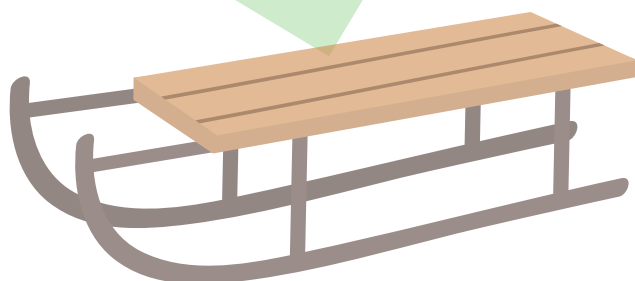
Napište nášmu Ježiškovi, no nie tradičný zoznam darčiek, ten už určite dostal od vašich rodičov. Napište mu, za čo ste v tomto roku najviac vďační, čo vám vykúzlilo najväčší úsmev na perách, čo vás spravilo šťastnými. Ježiška však zaujíma aj to, čo vás, naopak, rozosmutnilo, čo bolo pre vás najväčším sklamaním, môžete spomenúť aj tie menej šťastné chvíle, pretože aj tie patria k našim životom a vďaka nim si môžeme viac vážiť tie šťastné a spokojné. Napište mu tiež, čo by bol pre vás najkrajší vianočný darček. Nezabudnite sa do listov podpísať, zložiť ich a vhodiť do škatuľky s označením „Vianočná súťaž“, ktorá bude umiestnená na chodbe na prvom poschodí. Ako sme už spomenuli, pre našich najmladších je pripravený list bez riadkov, môžu sa zapojiť do súťaže tým, že Ježiškovi namiesto písania niečo pekné nakreslia, môže to byť nejaký pekný zážitok, či darček, ktorý by si chceli nájsť pod vianočným stromčekom.

Dva najzaujímavejšie listy budú ocenené v novom roku po prázdninách.

ŽOLÍK



Na ďalšej strane môžete nájsť žolíka, ktorý vás môže zachrániť pred neohláseným skúšaním či písomkou v prípade, že ste nie ste dostatočne pripravení.



Na Vianoce pokoj v duši,
šťastie, ktoré nič nezruší.
V novom roku veľa sily,
by ste zdraví dlho žili.

Prajeme vám pokojné a požehnané vianočné sviatky,
nech sa motto nášho školského roka ***Dlane plné lásky***
prenesie aj do našich domovov, nech sú naše dlane plné
pochopenia, lásky a citu k našim najbližším po celý
nasledujúci kalendárny rok.

Ďakujeme

Lucii Hládekovej
Sofii Veselovskej
Sofii Gallovej
Alžbetke Chmúrikovej
Michaele Gejdošovej

za príspevky do
časopisu.



